

Onderwijssysteem

Europees Baccalaureaat

beschreven en vergeleken met
het Nederlandse systeem

Dit document geeft informatie over het onderwijssysteem van Europees Baccalaureaat. We leggen uit wat het Nederlandse equivalent is van het Europees Baccalaureaat met als doel: toelating tot het Nederlands hoger onderwijs.

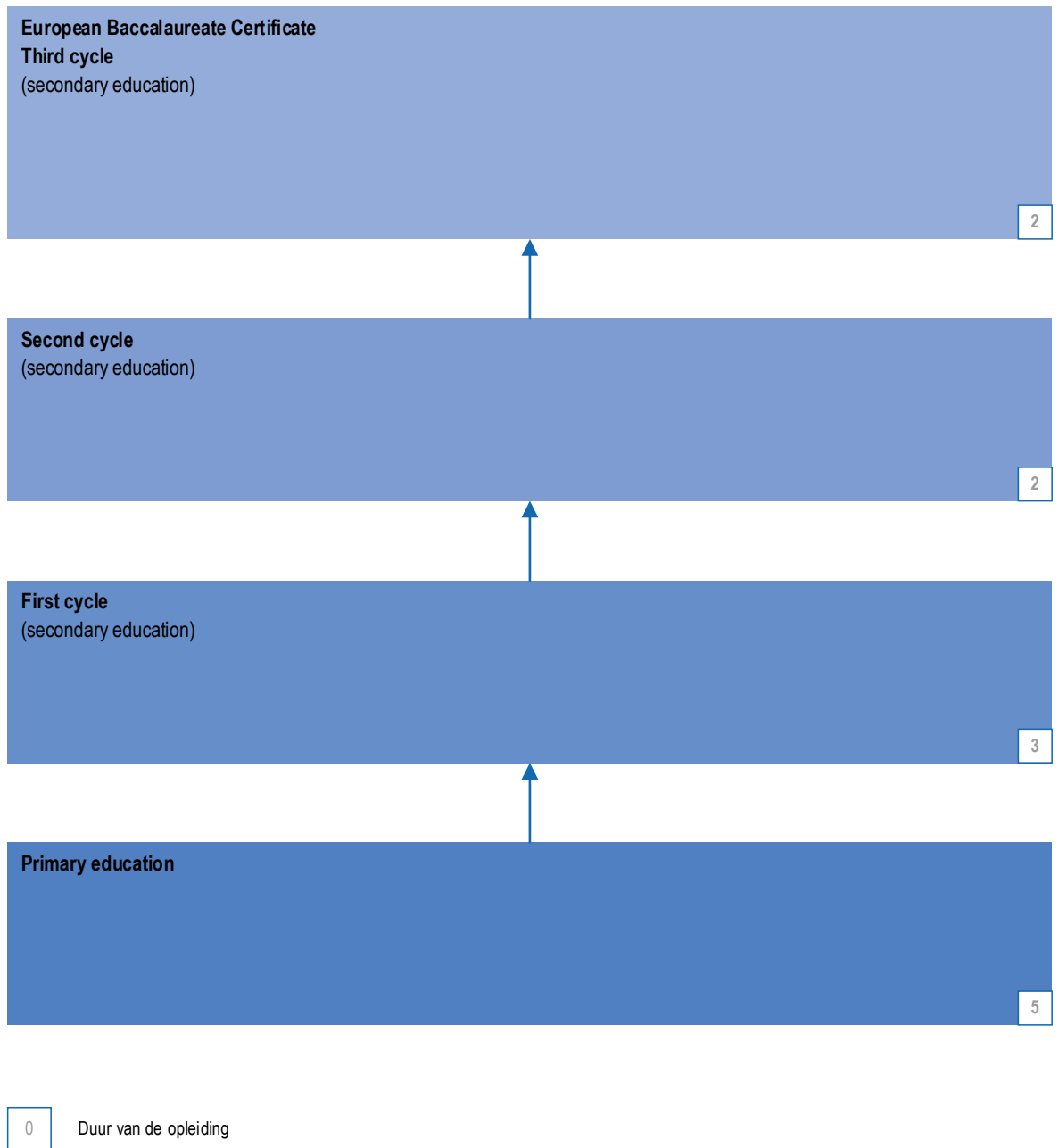
Disclaimer

We doen ons best om de informatie zo up-to-date mogelijk te houden. We aanvaarden echter geen aansprakelijkheid voor schade die is ontstaan als gevolg van fouten of onvolledige informatie in dit document.

Op deze publicatie, met uitzondering van het beeldmateriaal, is de Creative Commons Naamsvermelding NietCommercieel 3.0 Unported-licentie van toepassing. Ga naar www.nuffic.nl/cc/ voor meer informatie over het hergebruik van deze publicatie.

■ Onderwijssysteem Europees Baccalaureaat

■ Waarderingstabel

In dit overzicht staat links het buitenlandse diploma. De andere kolommen tonen de Nederlandse waardering met de vergelijkbare niveaus in het Nederlandse en Europese kwalificatieraamwerk.

Buitenlands diploma	Nederlandse waardering en NLQF-niveau		EQF-niveau
<i>European Baccalaureate Certificate</i>	vwo-diploma	4+	4

NB

- Dit is een globaal advies waaraan je geen rechten kunt ontleen.
- NLQF = Nederlands kwalificatieraamwerk.
- EQF = Europees kwalificatieraamwerk.
- Het EQF/[NLQF-niveau](#) zegt niet zozeer iets over de studie-inspanning of -inhoud, maar over wat iemand kan en weet als een bepaald leerproces is afgerond.
- Informatie over de Nederlandse waarderingen staat op onze website: [onderwijssysteem Nederland](#).

■ **Introductie**

Het Europees Baccalaureaat is het diploma dat Europese Scholen uitreiken aan alle geslaagde leerlingen. Het getuigschrift biedt in principe toegang tot universiteiten van alle landen van de Europese Unie (EU).

Ontstaan

Ambtenaren van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, afkomstig uit 6 verschillende lidstaten, namen het initiatief om een school op te richten voor hun kinderen. In 1953 opende de eerste Europese School haar deuren in Luxemburg.

Missie

De missie van de Europese Scholen is meertalig en multicultureel onderwijs voor leerlingen binnen het kleuter-, basis- en voortgezet onderwijs.

Europese Scholen

Momenteel bestaan er 13 Europese Scholen in 6 verschillende landen. De regeringen van de EU-lidstaten controleren de scholen gezamenlijk. Officieel zijn de Europese Scholen openbaar en gratis voor kinderen van EU-medewerkers en voor kinderen van de leerkrachten en het administratief personeel van de scholen. Voor anderen zijn er toegangseisen en schoolkosten.

Rechten

De Raad van Bestuur van de Europese Scholen bestaat uit vertegenwoordigers van alle EU-lidstaatdelegaties zoals vastgelegd in een Europees Statuut. De juridische basis voor het Statuut van de Europese Scholen ligt in de *Convention defining the Statute of the European Schools*. Hierin staat dat het diploma, het Europees Baccalaureaat, dezelfde rechten biedt als het nationale diploma dat in eigen land toegang geeft tot universitair onderwijs.

Erkende scholen

Sinds 2005 mogen ook *Accredited European Schools* hetzelfde curriculum aanbieden en het Europees Baccalaureaat uitreiken. Deze scholen zijn erkend door de Raad van Bestuur, maar worden bestuurd en gefinancierd door de lidstaat waar de school staat.

Onderwijs

Leerlingen volgen lessen meestal in hun moedertaal, of in hun eerste vreemde taal wanneer er geen taalgroep is van de moedertaal (*Students Without a Language Section, SWALS*). Alle taalgroepen volgen het curriculum van de Europese School.

- Leerplicht: afhankelijk van het verblijfsland.
- Voertaal: moedertaal (of eerste vreemde taal).
- Duur schooljaar: van september tot begin juli.

■ Basisonderwijs

Het basisonderwijs (*primary education*) heeft 5 klassen (P1-P5) voor 6- tot en met 10-jarigen. Leerlingen krijgen de volgende vakken, waarbij de nadruk ligt op de eerste drie:

- moedertaal of eerste taal (L1)
- wiskunde
- eerste vreemde taal (L2)
- kunst
- muziek
- lichamelijke opvoeding
- wereldoriëntatie
- religie of ethiek

In P3-P5 zijn er ook 'Europese Uren' waarin kinderen van verschillende nationaliteiten (en taalgroepen) elkaar leren kennen via diverse activiteiten.

■ Voortgezet onderwijs

Na succesvolle afronding van het basisonderwijs aan de Europese School gaan leerlingen, in het jaar dat zij 11 worden, naar het voortgezet onderwijs (*secondary education*). Dat bestaat uit 7 klassen (S1-S7) en is verdeeld in 3 cycli.

De leerlingen krijgen lessen van 45 minuten. Ze volgen minimaal 31 en maximaal 35 lessen per schoolweek.

Eerste cyclus: S1-S3

De eerste 3 jaren (*Observation Cycle*) bieden:

- een gemeenschappelijk algemeen vormend curriculum;
- onderwijs in de moedertaal bij het grootste gedeelte van de vakken;
- een tweede vreemde taal (L3) vanaf het 1^e jaar (= sinds 2014-2015);
- Latijn als keuzevak in het 2^e jaar;
- ICT als keuzevak in het 3^e jaar (of doorgaan met Latijn);
- aardrijkskunde, geschiedenis en religie of ethiek in de 1^e vreemde taal (L2) vanaf het 3^e jaar.

Tweede cyclus: S4 en S5

Het curriculum van de volgende cyclus (*Pre Orientation Cycle*) bestaat uit:

- wiskunde
- talen*
- biologie
- scheikunde
- natuurkunde
- geschiedenis

- aardrijkskunde
- 2 optionele vakken, zoals *Language 4* (L4), economie, Latijn, Grieks, kunst, muziek of ICT.

* De taalvakken worden onderwezen in die taal.

Aan het einde van jaar 5 krijgen de leerlingen een gemiddeld jaarcijfer voor elk vak. Dat cijfer is gebaseerd op diverse opdrachten en 2 toetsen.

Derde cyclus: S6 en S7

De laatste 2 jaar (*Orientation Cycle*) leiden uiteindelijk tot het Europees Baccalaureaat. Het curriculum bevat minimaal 10 vakken die leerlingen na doorlopende evaluatie afronden met schriftelijke en mondelinge examens.

Het vakkenpakket voor het eindexamen bestaat uit een combinatie van verplichte vakken, keuzevakken en eventueel aanvullende vakken.

- Verplichte vakken: 2 talen (L1 & L2), wiskunde, 1 exact vak (biologie, scheikunde of natuurkunde), filosofie, geschiedenis, aardrijkskunde, lichamelijke opvoeding, ethiek of religie.
 - Een leerling is vrij om deze vakken voor 2 of 4 lessen per week te volgen, eventueel op een hoger niveau.
 - Geschiedenis en aardrijkskunde krijgen leerlingen in een andere taal dan L1, meestal in het Engels, Frans of Duits.
- Keuzevakken: leerlingen kunnen kiezen tussen 2 en 4 vakken van maximaal 4 lessen per week; natuurkunde, scheikunde, biologie, aardrijkskunde, geschiedenis, economie, Latijn, muziek, kunst, filosofie, talen (L3 en L4).
- Aanvullende vakken: 2 lessen per week; fotografie, politicologie, sociologie, een 4^e vreemde taal (L5), technisch tekenen, toneel.

Om te slagen moeten leerlingen minimaal 31 en maximaal 35 lessen succesvol afsluiten. Als ze minder lessen van een bepaald vak hebben gevolgd, moeten ze aanvullende vakken doen om aan het minimum van 31 te komen.

Het niveau van het *European Baccalaureate Certificate* is vergelijkbaar met dat van een vwo-diploma.

Taalonderwijs

Leerlingen volgen het onderwijs zoveel mogelijk in de taalgroep van hun moedertaal. Maar niet elke Europese school biedt alle talen aan.

Taalgroepen

Meestal heeft een Europese School 3 tot 16 taalgroepen. Er zijn er in totaal 20:

- Bulgaars, Deens, Duits, Engels, Ests, Fins, Frans, Grieks, Hongaars, Italiaans, Lets, Litouws, Nederlands, Pools, Portugees, Roemeens, Slowaaks, Spaans, Tsjechisch, Zweeds.

Leerlingen zonder een taalgroep in hun moedertaal (*Students Without A Language Section – SWALS*) volgen een specifiek curriculum. Meestal zitten ze in de taalgroep Engels, Frans of Duits (L2). Deze leerlingen hebben wel wekelijks recht op een aantal uren onderwijs in hun moedertaal als de school een gekwalificeerde leraar heeft.

Binnen het curriculum van het Europees Baccalaureaat zijn er 6 taalvakken:

- *Language 1* tot en met 5 (L1-L5);
- *Other National Language (ONL)*.

Language 1

De moedertaal is in principe het vak *Language 1*. Normaal gesproken is dit ook de taal van de taalgroep waar de leerling in zit, tenzij het om een SWALS-leerling gaat.

Language 1 (L1):

- start als vak op de basisschool en is verplicht voor alle leerjaren (S1-7);
- volgt het nationaal curriculum zoals vastgesteld door het land waartoe die taal behoort (bijvoorbeeld, leerlingen met Nederlands als L1 volgen het curriculum zoals vastgesteld door de Nederlandse overheid).

Language 2

Voor het vak *Language 2* kiezen leerlingen 1 van de 3 EU-werktalen (Engels, Frans en Duits). De gekozen taal moet altijd verschillen van *Language 1*.

Language 2 (L2):

- start als vak op de basisschool (P1) en eindigt in S7, in totaal 12 jaar onderwijs.
- In S3 volgen leerlingen het vak *Human Sciences* in hun L2.
- Vanaf S4 volgen ze ook geschiedenis en aardrijkskunde in L2.
- In S6 kunnen leerlingen de gekozen taal (van het vak L2) wijzigen naar een andere EU-taal als ze de taaltoets halen (geschiedenis en aardrijkskunde blijven ze volgen in de eerst gekozen taal).
- Vanaf S6 is er ook L2 als *Advanced course*, waarbij de nadruk meer op literatuur ligt dan in het gewone vak L2.

Het is soms moeilijk voor leerlingen die nieuw zijn op de Europese School om alles in de tweede taal bij te benen, omdat ze die taal niet altijd beheersen op het vereiste niveau. In dat geval krijgen ze extra ondersteuning.

Language 3 en 4

Language 3 (L3) start in S1 op beginnersniveau en is een verplicht vak tot het einde van S5. Leerlingen kunnen elke EU-taal (behalve Iers en Maltees) kiezen als een minimum aantal leerlingen op school dezelfde voorkeur heeft.

De meest voorkomende L3-talen zijn:

- Duits
- Engels
- Frans
- Italiaans
- Nederlands
- Portugees
- Spaans
- Zweeds

Afhankelijk van de groepsgrootte in S6 en S7, en de vraag naar de taal (minimaal 5 aanmeldingen), volgen leerlingen L3 tot aan het Europees Baccalaureaat.

Language 4 (L4) is een keuzevak in S4 voor beginners, en kunnen leerlingen volgen tot het Europees Baccalaureaat.

In deze tabel staat het aantal lessen per week, per taalvak en per niveau:

	L1	L2	L3	L4
S1	5	5	2	-
S2	5	4	3	-
S3	4	4	3	-
S4	4	3	3	4
S5	4	3	3	4
S6	4	3	4	4
S7	4	3	4	4

Other National Language

Iers en Maltees ontbreken altijd als taalgroep en worden daarom onderwezen als *Other National Language* (ONL). Vaak zijn Fins en Zweeds ook niet beschikbaar als taalgroep. Een ONL ontstaat als er minder dan 7 leerlingen zijn die deze taal spreken.

Common European Framework of Reference (CEFR)

L1-leerlingen zijn native speakers. In de volgende tabel staat daarom het [CEFR-niveau](#) van de vreemde talen (L2 t/m L4) in diverse schooljaren:

	primary	S3	S5	S7
L2	A2	B1	B2	C1
L3	-	A1+	A2+	B1+
L4	-	-	A1	A2+

■ Examen

De toetsing van de leerlingen gebeurt regelmatig via doorlopende evaluatie en examens. Viermaal per jaar verstrekt de school rapporten.

Voor het Europees Baccalaureaat zijn er schriftelijke en mondelinge examens. De schriftelijke examens zijn voor alle leerlingen hetzelfde. Het gaat om de leerstof uit het 7^e jaar, maar ook om kennis uit eerdere jaren, met name jaar 6.

Schriftelijke examens

Er zijn 5 schriftelijke examens:

- *Language 1 of Advanced Language 1*;
- *Language 2 of Advanced Language 2*;
- wiskunde (wekelijks 3 of 5 lessen);
- 2 keuzevakken

Mondelinge examens

Kandidaten moeten 3 mondelinge examens afleggen, een combinatie van deze vakken:

- *Language 1 of Advanced Language 1*;
- *Language 2, Advanced Language 2*, of geschiedenis en aardrijkskunde;
- *Advanced Mathematics*, filosofie (2-4 lessen), *Language 3, Language 4, Other National Language (ONL)*, biologie (2-4 lessen), scheikunde (4 lessen) of natuurkunde (4 lessen).

■ Toelating tot het hoger onderwijs

Leerlingen met het *European Baccalaureate Certificate* zijn toelaatbaar tot het hoger onderwijs in Nederland.

Kennis van het Nederlands

Hieronder staat in het kort wat het niveau van het Nederlands kan zijn van leerlingen met een Europees Baccalaureaat.

In de Nederlandse taalgroep L1 zijn leerlingen native speaker. Naast *Language 1* volgen ze alle exacte vakken, en eventueel andere vakken, in het Nederlands.

Nederlands als L1-SWALS:

- SWALS-leerlingen met Nederlands als L1 in een andere taalgroep hebben ook het niveau van een native speaker; het Nederlands is de moedertaal.
- SWALS-leerlingen volgen hetzelfde L1-curriculum (equivalent aan het vwo-curriculum Nederlands) als de leerlingen in de Nederlandse taalgroep. De rest van de vakken volgen ze in L2 (of de taal van het verblijfsland).

Nederlands als L2

Leerlingen met Nederlands als L2 behalen ten minste een eindniveau dat overeenkomt met C1 uit het [CEFR](#).

Nederlands als L3

Leerlingen met Nederlands als L3 behalen een eindniveau dat overeenkomt met ten minste B1 uit het CEFR.

Kennis van het Engels

In de Engelse taalgroep L1 zijn leerlingen native speaker. Naast *Language 1* volgen ze alle exacte vakken en sommige andere vakken in het Engels.

SWALS-leerlingen met Engels L1 in een andere taalgroep hebben ook het niveau van een native speaker, het Engels is namelijk de moedertaal. Dit is een voorwaarde voor toelating als SWALS-leerling. Ze volgen hetzelfde L1-curriculum als de leerlingen in de Engelse taalgroep. De rest van de vakken volgen ze in de L2-taal (of de taal van het verblijfsland).

Engels als L2

Leerlingen met Engels als L2 behalen ten minste een eindniveau dat overeenkomt met C1 uit het CEFR.

Engels als L3

Leerlingen met Engels als L3 behalen een eindniveau dat overeenkomt met ten minste B1 uit het CEFR.

■ Beoordelingssystemen

De Europese Scholen gebruiken een beoordelingssysteem met een schaal van 0-10, waarbij 6 de minimale voldoende is. Ze kunnen de eindcijfers ook berekenen in een schaal van 0-100, waarbij 60 de laagste voldoende is.

Er zijn 3 factoren die het eindcijfer bepalen:

- schriftelijke examens, 35%
- mondelinge examens, 15%
- doorlopende evaluatie, 50%

■ Kwaliteitszorg en accreditatie

Alle Europese scholen staan onder toezicht van de Raad van Inspecteurs. Van elke lidstaat zitten er 2 inspecteurs in deze raad: 1 voor primair, 1 voor voortgezet onderwijs. Voor Nederland zijn dat inspecteurs van de Onderwijsinspectie.

De Raad van Inspecteurs en het management van de school waarborgen de kwaliteit van het Europees Baccalaureaat. Voor meer informatie over kwaliteitszorg, zie [Quality Assurance and Development in the European Schools](#).

■ Samenstelling dossier

Bij het behalen van het Europees Baccalaureaat krijgt een leerling 2 documenten:

- *European Baccalaureate Certificate**
- *List of Marks*

* In diverse talen mogelijk; in het Duits heet het *Europäisches Abitur*.

■ Overzicht instellingen

- [Europese Scholen](#)
- [Geaccrediteerde Europese Scholen](#)

■ Handige websites

- [Office of the Secretary-General of the European Schools](#)
- [Het Europees Statuut van de Europese Scholen](#)
- [Stichting NOB](#) (Nederlands Onderwijs in het Buitenland)

European Baccalaureate Certificate

European Baccalaureate Certificate

The Board of Governors of the European Schools,

*Having regard to the Regulations for the European Baccalaureate signed at Luxembourg on 11 April 1984,
Having regard to the Convention defining the Statute of the European Schools signed at Luxembourg on 21 June 1994,
to which Regulations and Convention have acceded the Governments of*

The Kingdom of Belgium,	The Kingdom of Sweden,
The Federal Republic of Germany,	The Republic of Cyprus,
The French Republic,	The Republic of Estonia,
The Italian Republic,	Hungary,
The Grand Duchy of Luxembourg,	The Republic of Latvia,
The Kingdom of the Netherlands,	The Republic of Lithuania,
The Kingdom of Denmark,	The Republic of Malta,
The Republic of Ireland,	The Republic of Poland,
The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland,	The Slovak Republic,
The Hellenic Republic,	The Republic of Slovenia,
The Kingdom of Spain,	The Czech Republic,
The Portuguese Republic,	The Republic of Bulgaria,
The Republic of Austria,	The Republic of Romania,
The Republic of Finland,	The Republic of Croatia

*Having regard to its decision of 01/04/2015, appointing the Examining Board and fixing the dates of the examinations,
Having regard to the results achieved in those examinations, on a proposal from the Examination Board,
has awarded to the pupil*

Born on *in*

the European Baccalaureate, with an overall mark of *out of 100.*

Brussels,

The Secretary-General of the European Schools

■ Cijferlijst

Een cijferlijst (voorkant) van het *European Baccalaureate Certificate*.

School Year

EUROPEAN BACCALAUREATE

Name, first name: .

Born on in

Class: B1 S7 ENA

SUBJECTS	(Language) (Hours each week)	Preliminary mark	Written papers	Oral examinations	Final mark
Biology 4 periods	(EN 4.00)	6.46		7.00	6.58
Physical Education	(-- 2.00)	9.00			9.00
Geography 2 periods	(FR 2.00)	6.80			6.80
History 2 periods	(FR 2.00)	7.10		7.75	7.25
Introduction to film studies	(-- 2.00)	9.15			9.15
Language 1	(EN 4.00)	7.86	7.50	7.75	7.72
Language 2	(FR 3.00)	6.98	6.60		6.82
Language 3	(ES 4.00)	7.68	7.35		7.54
Mathematics 3 periods	(EN 3.00)	8.62	6.45		7.73
Philosophy 4 periods	(EN 4.00)	8.80	7.75		8.37

After due weighting of the various elements which make up the final mark, the candidate has been awarded the Baccalaureate with an overall average mark of %.

Brussels, . The Secretary-General of the European Schools

■ Cijferlijst

Een cijferlijst (achterkant) van het *European Baccalaureate Certificate*.

Marking	
<u>Definitions</u>	<u>Marks</u>
The performance meets the requirements of the subject and the question particularly adequately. The mark 10 does not mean that the performance is flawless but it does denote a performance which is outstanding in all respects.	9 - 10
The performance fully meets the requirements of the subject and the question.	8 - 8.9
The performance generally meets the requirements of the subject and the question.	7 - 7.9
The performance does show weaknesses but still broadly meets the requirements of the subject and the question on the whole.	6 - 6.9
The performance does not meet the requirements of the subject and the question but shows that the necessary basic knowledge exists and that the weaknesses can be remedied in the foreseeable future.	4 - 5.9
The performance does not meet the requirements of the subject and the question, the basic knowledge being so sketchy that the weaknesses can be remedied only in the comparatively distant future.	2 - 3.9
The performance does not meet the requirements of the subject and the question, the basic knowledge being so sketchy that the weaknesses cannot be remedied in the foreseeable future.	0.1 - 1.9
This assessment will be given in the event of a blank or unacceptable script or absence of an answer or of a practical project.	0